

Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik

Elk. Müh. Talat Canpolat
talat.canpolat@emo.org.tr

İlk çıkarılışı 25/10/2008 tarih ve RG yayınlanışı 27035 sayılı yönetmelik üzerinden geçen 3 yıl içerisinde ilki 26/03/2009, 27181 sayılı RG, ikincisi 31/12/27802 sayılı RG olmak üzere iki kez değişikliğe uğramış en sonunda da tamamen İPTAL edilip, yerine 27/10/2011'de 28097 sayılı RG'de yayınlanan haliyle yeni yönetmelik yayınlanmıştır.

-Yönetmelik 11 bölüm ve 39 kalcı, 8 geçici maddeden oluşmakta olup eskisinin YOK sayıldığı yeni bir yönetmelik...

-Yönetmeliğin hemen başlangıcında "Kapsam" bölümünde küçük bir değişiklikle "...etüt ve projelere, projelerin desteklenmesine" denilerek tüm Verimlilik Arttırıcı Proje ve etütlerindeki endüstriyel tesis kısıtlaması kaldırılmıştır.

-Tanım ve kısaltmalarda ciddi değişikliklerle, hemen hemen her kısaltma, tanım, vs açıklanmıştır. İlk halinde 34 adet olan tanımlar, yeni yönetmelikte ekleme ve değişikliklerle 66 tanıma yükselmiş, değişiklikler işlenmiştir.

-Enerji Yöneticisi olmak için herhangi bir dalda lisans eğitimi almış "mühendis" olmak yetiyor, teknik eğitim fakültelerinden mezun olanlar için makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümünden lisans düzeyinde mezun olmak şartı bulunuyor.

-Enerji Yöneticiliği yapısındaki "sanayi" ve "bina" enerji yöneticiliği ayrımı kaldırılmış, her iki grubu da

kapsayan tek bir "enerji yöneticisi" kavramı getirilmiştir.

-Her iki gurubun enerji yöneticisi sertifikasına sahip olanlar 1/1/2014 tarihine kadar yapacakları başvuru ile sınavsız olarak yeni belgelerini almakla birlikte, sadece bir dalda enerji yöneticisi sertifikasına sahip olanlar Genel Müdürlüğün yılda bir kez yapacağı duyuru ile girecekleri sınavdan 70 ve üzeri bir puan almak koşulu ile "enerji yöneticisi" sertifikası alabileceklerdir.

-Kamu Binalarında enerji yöneticiliği sertifikası ile hizmet verilebilecek enerji yöneticileri için "kamu binası" sayısı 3'le sınırlandırılmıştır.

-Enerji Sertifikası eğitiminde kapsam detaylandırılmış olup, en önemli yenilik olarak derslikte yapılacak eğitimler için "uzaktan eğitim" isteğe bağlı olarak uygulamaya konulmuştur.

-TSK, MSB, MİT ve MEB bünyesinde görev yapacak enerji yöneticileri için kapsam herhangi bir dalda lisans almış birine kadar genişletilmiştir. Öncelikle mühendisler, sonrasında teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik, en son olarak da herhangi bir dalda lisans eğitimi alanlar olarak sıralanmıştır.

-Etüd-proje eğitimlerine sadece mühendislik eğitimi alanlar (lisans) katılabilmektedir.

-Hem enerji yöneticiliği, hem de etüd-proje sertifikası almak için alın-

ması gereken eğitimden sonra, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere iki kez açılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak şartı ile (70 ve üzeri) şartı, her bir adayın iki sınav hakkı bulunmaktadır.

-Yönetmelik içeriğinde bu süreçte yapılacak her bir eylem, her bir hesaplama yöntemi, formül tanımlanmaya çalışılmış ve yönetmeliğe konulmuştur.

-"Enerji etüdü" kavramı yerine "Etüt" kavramı getirilmiş, hem kapsam genişletilmiş, hem de Genel Müdürlük yapısının izin verdiği kural çerçevesinde etüt ve hesaplama yöntemlerinin kullanılması zorunlu hale getirilmiştir.

-"Toplam inşaat alanı" kavramı, "Uygulama anlaşmaları", "Yetki belgesi", vb bir çok tanımda değişikliklere gidilmiştir.

-Üniversite ve Meslek Odalarının yetkilendirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi ayrı bir başlık altında toplanarak, şirketlerin yetkilendirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi başlığından ayrılmıştır. Şirketlerin yetkilendirilmesi Genel Müdürlük tarafından yapıldığı gibi yetki almış üniversite ve meslek odası tarafından da yapılabilecektir. Şirketlere yetkilendirme yetkisi verilmemiştir.

-Enerji Yöneticisi eğitimi 17 saat teorik 18 saat uygulamalı olmak üzere 35 saat, etüt-proje eğitimi sanayi ve bina ayrılmak koşulu ile sanayide 16 saat teorik, 23 saat uygulamalı,

toplam 39 saat, binada ise 15 saat teorik, 20 saat uygulamalı, toplam 35 saat eğitimi zorunlu kılmaktadır.

-Beşinci bölümde “Endüstriyel Tesisler için VAP” ve destek koşulları, altıncı bölümde “Gönüllü Anlaşmalar” ile ilgili detaylar açıklanmıştır.

-VA Projeleri ve Gönüllü Anlaşma yapmak için başvurularda şirketlerden TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı sertifikası sahibi olmaları istenmektedir.

-7. Bölümde “Talep tarafı yönetimi” konusunda detaylar aktarılmış olup, etiketleme, elektrik enerjisi ve güç talebinin azaltılması, dış aydınlatma konusunda önlemler, bilinçlendirme ve tanıtım etkinlikleri ayrıntılı aktarılmıştır. Özel bir durum lisans sahibi olarak elektrik ve/veya doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler aboneilerinin enerji verilerini istatistik olarak yılın sonunda çeşitli detayları içerecek şekilde internet erişimine açacaklardır.

-Kamu kesiminde yapılacak enerji verimliliği çalışmaları için 2010 vs 2023 karşılaştırmasında %20 enerji kullanım azatılımı hedefi konulmuş, fakat bunun için sistematik bir yapı

önerilmemiştir.

-Kamu kesimi tesislerde elektrik enerjisi gereksinimini karşılamak üzere lisanssız elektrik üretimine yönelik küçük ölçekli tesis veya sistemlerin kurulması öngörülmüş, fakat detay verilmemiştir. Küçük ölçeklinin karşılığı bulunmamaktadır, lisans almadan kurulu gücü 500 kW ve altı tesisler kamu binalarının elektrik gereksinimini karşılamak üzere uygulanabilir olup olmadığı, açıkça belirtilmemiştir.

-Yeni yönetmelikte en göze çarpan konu ister enerji yöneticiliği, ister etüt-proje eğitimleri olsun elektrik konusundaki konuların daha detaylandırılmış ve farklılaştırılmış olduğudur. Eğitimlerde geçmişte sadece motor sürücüler, aydınlatma ve kısaca kompanzasyon tesisleri olarak geçen elektrik konuları elektrik kavramları, ölçme, güç faktörü, motorlar, verimli ev aletleri, otomasyon, aydınlatma, değişken hız sürücüler, vb olmak üzere yaklaşık 11 saatlik bir süreye yayılmış, teorik veya uygulamalı olmak üzere ele alınmış, mekanik konuları ile eşit ders saatine ulaşmıştır. Toplam 35 saatlik eğitim düşünüldüğünde yaklaşık 1/3'ünü kapsamıştır. Gerçi benzeri bir durum bir önceki

yönetmelikte de tanımlanmış olmakla birlikte bu yönetmelikte bu konular eğitim biçimi ile tanımlanmış durumdadır.

-Yönetmeliğin şart koştuğu hemen hemen hiçbir uygulama TSK, MSB ve bağlı kuruluşları, MİT için tamamen gönüllü katılımlarına bırakılmış, uygulamaların denetlenmesi, raporlanması, izlenmesi, vb durum tanımlanmamıştır.

Genel anlamda yeni düzenlemelerin olduğu, daha fazla detay ve tanımın yer aldığı yeni yönetmelik eğitimlerde meslek alanımıza yönelik konuların daha fazla yer tutması anlamında sevindirici olmakla birlikte, **mühendislik alanında sadece elektrik, elektrik-elektronik ve makina mühendislerine verilen Enerji Yöneticisi ünvanı artık her mühendislik disiplinine açılmıştır.** Yönetmeliğin uygulanması ve denetlenmesi noktasındaki geçmişten gelen deneyimlerimiz ışığında şu görülebilmektedir ki çokca soru işaretleri ile dolu bir sürecin başlangıcındayız. Yeni yönetmelikte oldukça fazla değişiklik ve yenilik olduğundan eski yönetmelikte yapılacak üçüncü bir değişiklik yerine yenisini hazırlamak zorunda kalmıştır.

ÜYE TOPLANTILARI

*Üye toplantılarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.
Etkinlikler Şubemizde gerçekleştirilecektir. Üyelerimizin katılımını dileriz.*

**Yapı Denetçi
Üye Toplantısı**

14 Aralık Çarşamba
Saat 18:00

**EMO-Genç
Üye Toplantısı**

15 Aralık Perşembe
Saat 18:30

**Bilgisayar
Mühendisleri
Üye Toplantısı**

24 Aralık Cumartesi
Saat 13:30

**Yeni Yıl
Kokteyli**

29 Aralık Perşembe
Saat 18.30

**Gıda Çarşısı
Üye Toplantısı**

4 Ocak Çarşamba
Saat 18:00

**Elektronik
Mühendisleri
Üye Toplantısı**

5 Ocak Perşembe
Saat 18:30

**Ücretli Çalışan
Mühendisler
Üye Toplantısı**

11 Ocak Çarşamba
Saat 18:30

**SMM
Üye Toplantısı**

12 Ocak Perşembe
Saat 18:30